

Άνθρω πος ή βιολί;

τα κυκλαδικά
ειδώλια του
μουσείου
κυκλαδικής
τέχνης

Οι Κυκλαδες

Οι Κυκλαδες είναι ένα σύμπλεγμα νησιών που βρίσκεται στο νότιο τμήμα του Αιγαίου Πελάγους.

Το όνομα Κυκλαδες αναφέρεται ήδη από τον Ηρόδοτο, τον Θουκυδίδη και άλλες πηγές. Σύμφωνα με τον αρχαίο γεωγράφο

Στράβωνα, Κυκλαδες ονομάζονταν τα νησιά που σχημάτιζαν κύκλο γύρω από τη Δήλο, δηλαδή τα νησιά Κέα, Κύθνος, Σέριφος, Μήλος, Σίφνος, Κίμωλος, Πάρος, Νάξος, Σύρος, Μύκονος, Τήνος και Άνδρος.

Οι μαρτυρίες αυτές χρονολογούνται από τα κλασικά χρόνια και εξής. Για το λόγο αυτό, και επειδή από την Κυκλαδική Εποχή (3200-2000 π.Χ.) δεν σώζονται γραπτές πηγές, δεν γνωρίζουμε ποιες ονομασίες

χρησιμοποιούνταν για τα νησιά αυτά την εποχή εκείνη.

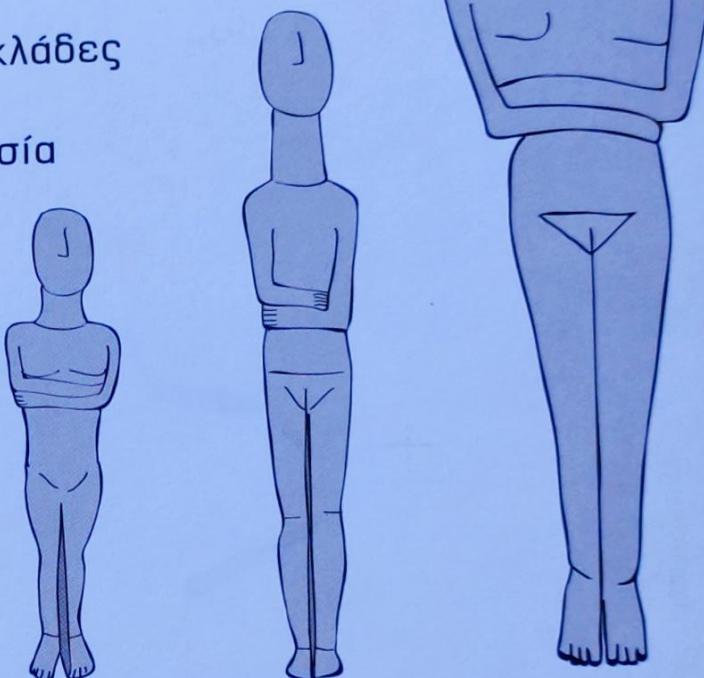
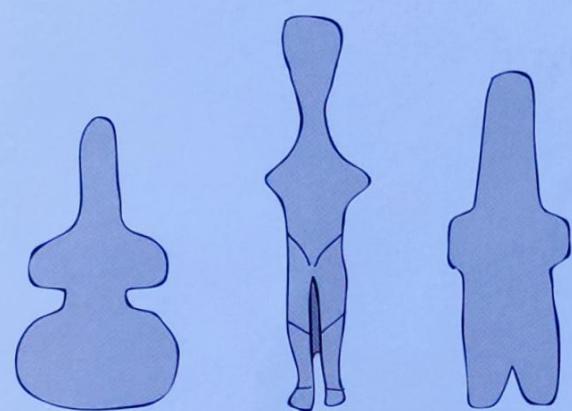
Γιατί το μάρμαρο;

προθήκη 1

Τα περισσότερα ειδώλια ήταν μαρμάρινα γιατί:

υπογράμμισε αυτό που πιστεύεις

1. Οι αρχαίοι Κυκλαδίτες ταξίδευαν πολύ και έφερναν μάρμαρο από άλλες περιοχές
2. Υπήρχε άφθονο μάρμαρο στις Κυκλαδες
3. Τους άρεσε το μάρμαρο ως υλικό
4. Ήταν πολύ εύκολο στην επεξεργασία

Πώς κατασκευάζονταν τα ειδώλια;

προθήκη 8 (αριστερά) και 20

Με υλικά που τα έβρισκαν κυρίως στο φυσικό περιβάλλον, όπως σμύριδα, οψιανό, ελαφρόπετρα.

Τα περισσότερα από τα χάλκινα εργαλεία δεν είχαν ίχνη χρήσης.

Γιατί άραγε;

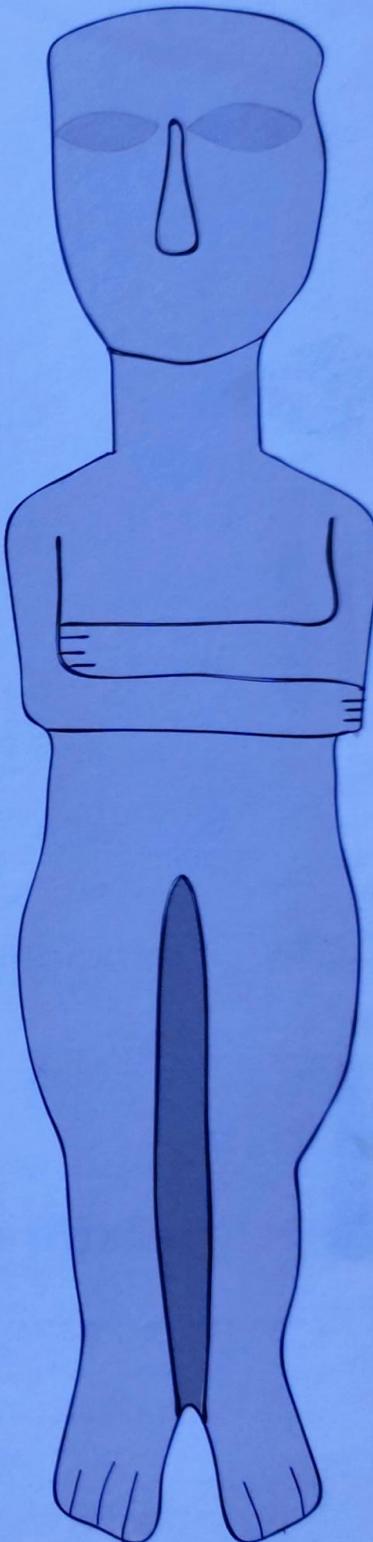
.....
.....
.....
.....
.....

Είχαν τα ειδώλια μάτια;

προθήκη 7 (θεξιά) και 10

Οι Κυκλαδίτες έβαφαν τα ειδώλια για να αποδώσουν τα χαρακτηριστικά κυρίως του προσώπου (μάτια, στόμα, μαλλιά) και επειδή, πιθανώς, και οι ίδιοι συνήθιζαν να βάφουν το πρόσωπο καθώς και άλλα σημεία του σώματός τους.

Τα χρώματα τα έβρισκαν στη φύση. Ήταν ορυκτά που περιείχαν οξείδια μετάλλων, κυρίως χαλκού και σιδήρου. Το κυανό έβγαινε από τον αζουρίτη, το κόκκινο από τον αιματίτη και το κιννάβαρι. Για να φτιάξουν χρώμα, πρώτα έτριβαν το πέτρωμα και το έκαναν σκόνη και στη συνέχεια το αναμείγνυαν με κάποιο συνδετικό υλικό όπως νερό ή λάδι.

με κόκκινο, μαύρο και μπλε χρώμα το ειδώλιο

**Είναι μικρά, είναι μεγάλα και
είναι παντού...**

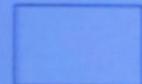
Tι είναι;

**μύτη
ειδώλια
μάρμαρο
διπλωμένα
γυναικεία
ανδρικά**

Τα με διπλωμένα χέρια.
Τα περισσότερα είναι αλλά
υπάρχουν και ορισμένα
Είναι όλα κατασκευασμένα από
και στο πρόσωπο ξεχωρίζει μόνο η
Τα χέρια είναι κάτω από το στήθος
και τα δάχτυλα των ποδιών είναι στραμμένα προς
τα κάτω. Έχουν βρεθεί σε τάφους και σπίτια μαζί¹
με άλλα αντικείμενα.

**Παρατήρησε γύρω σου στις προθήκες τα ειδώλια
με διπλωμένα χέρια και σημείωσε ποιο σου έκανε
μεγαλύτερη εντύπωση και γιατί.**

ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΟΘΗΚΗΣ

.....

.....

.....

.....

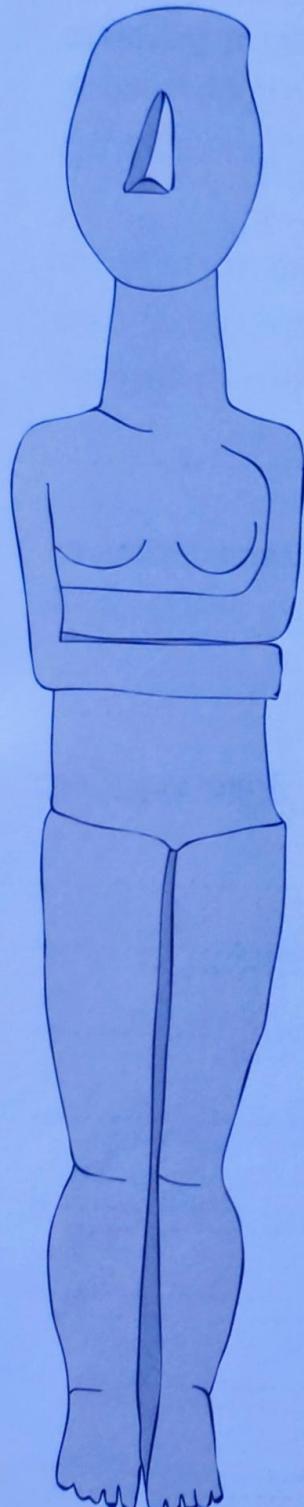
.....

.....

.....

Οι αρχαίοι Κυκλαδίτες είχαν ναούς;

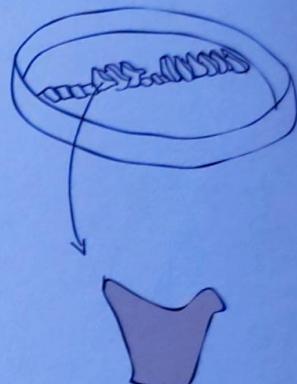
προθήκη 15, 26, 32

Από την εποχή αυτή δεν έχουν βρεθεί ίχνη που να μαρτυρούν ότι υπήρχαν ναοί. Έχουν βρεθεί όμως αντικείμενα που πιθανότατα είχαν λατρευτική χρήση, καθώς και μεγάλα αγάλματα. Ήσως αυτά ήταν τοποθετημένα σε υπαίθρια ιερά.

Γιατί ο καλλιτέχνης διακόσμησε το μαρμάρινο σκεύος με περιστέρια;

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

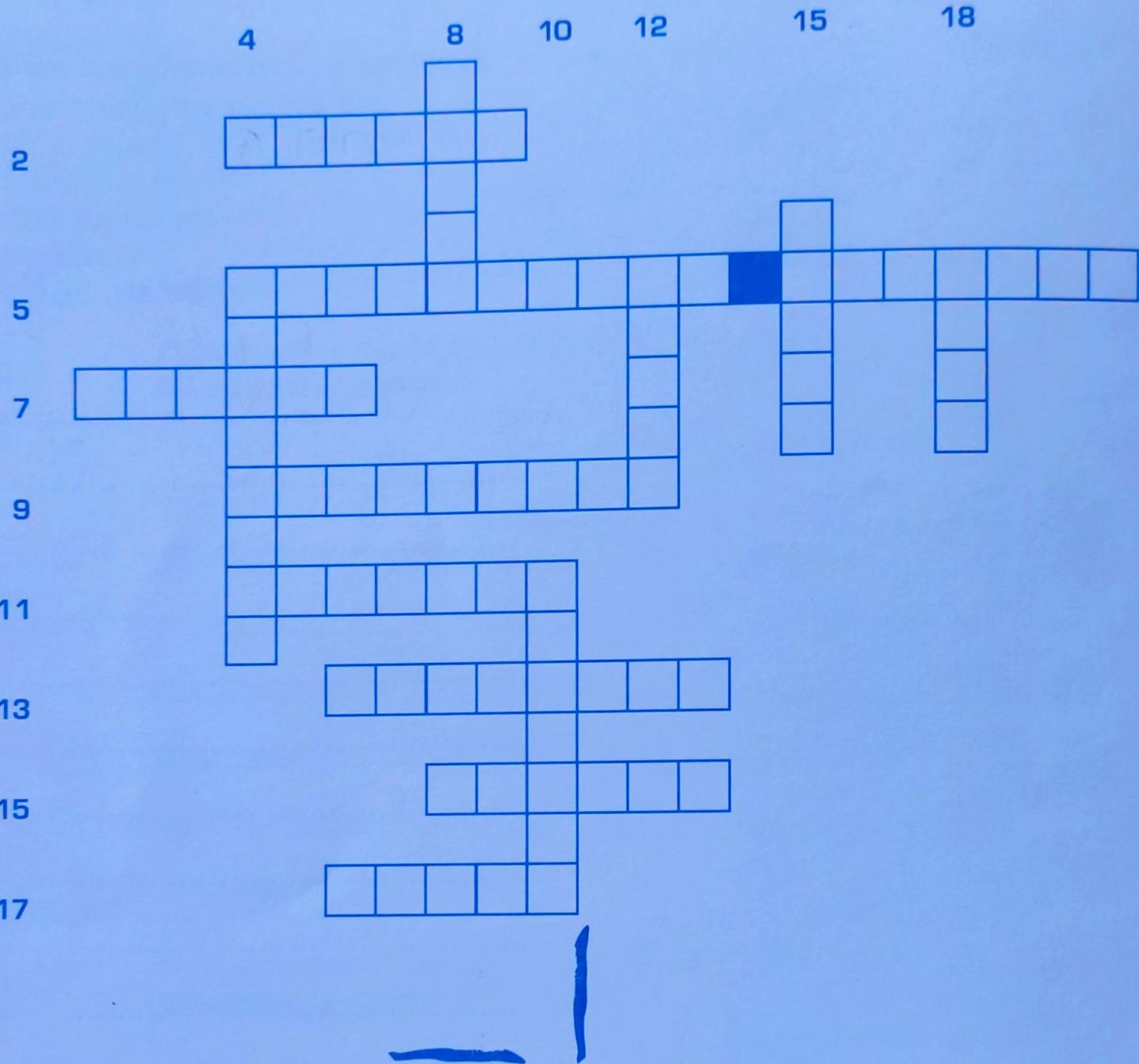

Τα ειδώλια αυτά βρέθηκαν σπασμένα γιατί:
υπογράμμισε αυτό που πιστεύεις

1. Έσπασαν τυχαία
2. Τα έσπασαν κατά τη διάρκεια τελετουργιών
3. Δεν τους άρεσαν και τα έσπασαν

Κυκλαδικός Πολιτισμός

2. Τα βρίσκουμε συχνά σε τάφους και είναι μαρμάρινα ή πήλινα **5a**. Συνόδευαν το νεκρό στον τάφο **5b**. Υπάρχει άφθονο... στην Πάρο **7**. Ο Κυκλαδικός Πολιτισμός αναπτύχθηκε την Εποχή του... **9**. Ορυκτό που δίνει το γαλάζιο χρώμα **11**. Αγαλματάκι **13**. Οι Κυκλαδίτες ήταν λαός... **15**. Μια από τις καθημερινές ασχολίες των αρχαίων Κυκλαδιτών **17**. Νησί των Κυκλαδών φημισμένο για το μάρμαρό του

- 4.** Ομάδα νησιών στο Αιγαίο **8**. Ορισμένα ειδώλια θυμίζουν... **10**. Ηφαιστειογενές πέτρωμα **12**. Νησί των Κυκλαδών γνωστό για τους περιστεριώνες του **15**. Εργαλείο απαραίτητο στο μαρμαροτεχνίτη **18**. Ξεχωρίζει στο πρόσωπο των ειδωλίων με «διπλωμένα χέρια»